

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér.

Hirdetés nagyság szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizetési pénzek és reklamációk Feigl Gyula

kiadó címére küldendők.

XXV. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
FEIGL GYULA.

20. szám.

A városok pénzügyi helyzetének orvoslása.

(Vége.)

Egységes, a jó és gyors közigazgatás létesítését elősegítő törvényünk nincs, amely az összes szervezetekre vonatkozólag egységesen szabályozná a közigazgatás miként való eszközlését.

Kívánatos tehát, hogy a kormány terjesszen a törvényhozás elé oly törvényjavaslatot, melyben a legmagasabb közigazgatási hivataltól a legalacsonyabbig szabályoztassék a közigazgatás szervezete, központi, megyei, járási, községi és városi tagozatok szerint. Ezen törvényben pontosan írassék körül, melyek az állami közigazgatás kizárólagos tárgyai és melyek a megyei, járási, községi és városi autonómiához tartozók.

Állapítsassék meg e törvényben a csak törvényhozás útján változtatható, módosítható, száma területe a megyéknek, járásoknak, a városoknak és községeknek és az ezekben szükséges hivatali állásoknak, melyeknek megállapításánál egyedül az állami közigazgatás jó és gyors keresztülvitele lenne az irányadó.

Az ekként létesítendő tisztviselői állások illetve hivatalok személyi és dologi kiadásai pedig fedeztessék az állami jövedelmekből.

Annyi toldozás, feldozás ejtetett már a közigazgatás ruházatán csak az alkotmány helyreállítása óta is, hogy abból kiismerni magát, a tényleg hivatalban levő egyének is csak ariadne fonál segítségével lehehetséges.

De ezen kívül még azért is szükséges a törvény, mert nem minden közigazgatási szervezetre vonatkozik ez a toldozás feldozás sem. Elegendő hivatkozni a most életben lévő községi törvényre, mely talán azért, hogy az előző számu, — a törvényhatóságokra vonatkozó törvény határozatai-

nak ismétlésébe ne essék, oly szűkre van szabva, hogy abban még a legfontosabb hivatali állások teendői csak főbb vonásaiban sincsenek körvonalozva, nemhogy részletesen elősorolva volnának. Valóságilag megbotránkoztató az az eljárás, mely az ügyviteli szabályok kibocsátásánál történt. A szabadkirályi, a törvényhatósági és a rendezett tanácsú városok mintha csak nem is léteznének, vagy mintha az államnak mostoha gyermekei volnának, az egységes eljárás eme kisegítő eszközének áldásaiban nem része-ittettek. Azok ezután is olyan rendszer, elintézési mód szerint végezhetik a közigazgatási teendőket, a mint akarják. Pedig bizonyára nem azért történt ez, mintha a városok autonómiáját sérthetlennék és megbolygathatlannak vette volna a kormány, hanem inkább azért, mert érezte, tudta, hogy a közigazgatási szervezetbe beillesztés előtt ilyen intézkedés filius ante patrem volna.

Az egységes, az összes közigazgatásra terjedő ezen törvényben szabályozandó, illetve meghatározandó lenne, mely funkciók azok, melyek eminens-állami vonatkozásuknál fogva mint ilyenek kezelendők, — melyek azok a funkciók, amelyek mint a megállapított szerv saját érdekü ügyei jelentkeznek és mint ilyenek az illető szerv érdekében intézendők, az az által saját költségére alkalmazott tisztviselők által. Ma már kiforrott annyira e tekintetben a feltogás, hogy egyáltalán nincs akadály arra nézve, hogy e megkülönböztetés végrehajtható nem lenne, különben is az 1848. előtti időből fennmaradt ezen középkori állapotot megváltoztatni az az ország előrehaladottsága is követeli.

Ezen egységes törvényben a közigazgatási szervekül említett megyéknek, járásokon kívül a községek és városok száma és terület meghatározandó mert kétségtelen, hogy a mostani megyei,

járás községi és városi beosztás sok tekintetben nem felel meg a jó és gyors közigazgatás céljának és e törvényben alkalom és mód kínálkozik ennek korrigálására. Az ekként megállapított számon és területen csak törvényhozás útján szabadna később módosítani, változtatni és akkor is csak a felmerült hiányok és hátrányok elosztatása végett, mert egyáltalán megengedhetlen, a közigazgatás érdekével össze nem egyeztethető az 1886: 22. t.-c. 148. és következő szakaszaiban foglalt intézkedéseknek tovább érvényben hagyása. Sokkal fontosabb érdek a jó és gyors közigazgatás az államhatalom és az állampolgárok szempontjából, minthogy alkalom adathassék egyeseknek (uradalmaknak) és érdekcsoportoknak, hogy a közigazgatás szerveiként szereplő községek tetszésük szerint uojének vagy fogyjanak, a szerint amint a közigazgatással járó terhektől szabadulni akarnak.

Az előlvázolt viszonyok folytán, amelyek a rend. tanácsú városokban előállottak, kétségtelen, hogy a létező bajokon recompenzációval, bármimemű kedvezmények nyújtásával segíteni nem lehet. E mód alkalmazásával idő múltán csak ott lennénk, ahol ma vagyunk. Sükséges tehát a gyökeres orvoslás és ez csak úgy érhető el, ha az államhatalom viseli az érdekében álló teendők végzésével járó összes személyi és dologi költségeket. Ha lehetett ezt eddig a központi, megyei és járási szervekkel szemben kívánni, nem áll újában semmi annak, hogy a többi szerveknél is ép úgy megvalósíttassék az.

Sőt így eszközölve a baj orvoslását, ebben biztosíték lenne annak, hogy a kormányhatalom ténykedéseiben körültekintőbben megfontoltabban járna el, mert öt terhelvén a személyi és dologi kiadás, előbb számot vetne az anyagi helyzettel és

Tárca.

A tolvaj.*)

— Elbeszélés. —

Irta: OHNET GYÖRGY.

(Folytatás.)

— Mi történt, grótné? . . . Minek köszönhetem a szerencsét . . .

Édességeket készítettem mondani. De az asszony ellhallgatott egy lázas mozdulattal és tompa hangon szólt:

— Ne beszéljen, hallgasson rám. Oly borzasztó dolgot kell önnek elmondanom, hogy attól tartok, később majd nem lenne bátorságom . . . Rettenő dolog ez . . . de mit tegyek? . . . Csakis ön menthet meg engem!

— Megmentei önt?

— Igen. Hallgasson. Hagyjon eugem beszélni és ne nézzen rám . . . Mert nem lesz bátorságom ahhoz, hogy elmondjam . . . pedig önnek meg kell tudnia . . .

*) Az „Érdekes Könyvtár”-ból. Kiadva Budapest V. ker. Kálmán utca 2. sz.

Rémült pillantást vetettünk egymásra. Az asszony remegett attól, amit el kell mondania, én meg félttem attól, a mit majd hallanom kell. Mert ez a büszke, előkelő, művelt nő okvetlenül valami rettenetes helyzetbe kerülhetett, iszonyu veszedelemnek nézhet a szemébe, hogy ily erkölcsi válságba jutott. Felnyögött, szemében könnyek csillogtak és hallottam rebegését:

— Istenem, hogy ezt be kell vallanom! . . . . . Inkább meghalnék . . . De a férjem . . . a fiam.

Kezét tördelte, eltorzult arcán kétségbeesés tilt.

— De, grótné, szóltam én megindultam, mondja el baját, ha azt hiszi, hogy én segíthetek . . . . . Ne hagyjon engem kétségben . . . Ez borzasztó! Mi történt? Mivel bántották meg?

Az asszony elsápadt és meredt szemmel, iszonyattól remegő ajkkal vallotta meg:

— Ezelőtt két órával a Paradis des Damis nagy áruházban ellogtak . . . lopásért . . .

— Lopásért? ismétltem én, oly valószínűlennék látszott ez a dolog.

— Igen, lopásért . . . egy csipke ellopásért . . .

— És azt a csipkét? . . .

— Nálam találták

— Valami ügyes gazember észrevette, hogy megcsipkék és hirtelen átsempészte az ön ruhája alá!

— Nem!

Ez a „nem” úgy érte az agyam velejét mint egy füttykös-ütés. Megdöbbenve néztem a magasrangu, gondosan nevelt gyöngédlelkű, finom modoru nőre, a ki ott állt előttem, sápadtan, összezuzva és megvallotta, hogy az a lopott csipke nem akarata ellenére, nem pusztá véletlenből került hozzá.

— Hát? — hebegtem.

— En vettem el . . . én cseutem el . . . én lop-tam el! — kiáltott fel az asszony indulatosan.

— Ön, grótné, Ön?!

— Igen, én! Hogy történhetett ez? Nem tudom.

Pedig így van.

— Egyet s mást vásárolni mentem abba az áruházba . . . Bejártam több részét s megfizettem, a mit vettem. Már kitélé indultam, mikor a tehéneműek osztályában átmenőben, egy csomó csipke vonta meg figyelmemet. Gyönyörű csipkék voltak, főkép egy alenconi, széles, mint a tenyerem, a dessin-je fölséges . . . Megálltam, hogy csodáljam. A buzgólkodó segéd unszolt, hogy nézzem meg jobban. Kitergette előttem a csipkét, én pedig mint ha valami kimagyarázhatlan erő kényszerített volna, gépiessen leültem. A segéd mindentéleképpen mutogatta a csipkét bársonyra tette, hogy még pompásabbnak lássék, én pedig a remek dessin finom

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatos szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek** **hurutos bajainál, ugmint idült bronchitis, szá-** **márhurut és különösen lábbadozóknál influenza** **után** ajánlatik. — Emell az ótvágyat és a testet, előváltja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellően szaga és jó íze miatt a gyermekek is szerelik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 — kor. ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alantl ceggel legyen ellátva: **F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc).**

